

MYDVANOVINY

Spravodaj spoločnosti MY DVA Slovakia s.r.o.

www.mydva.sk

“PERLY” ZO ŽIACKYCH KNIŽIEK

Asi každý, kto absolvoval povinnú školskú dochádzku, bol kedysi majiteľom jednej z najdôležitejších „rekvizít“ školských časov - žiackej knižky. A veľa z nás tam okrem klasického ohodnotenia známami mohlo z času na čas nájsť aj obávaný krátky káravý zápis, teda takzvanú poznámku, ktorá neraz znamenala pre žiaka aj „odpásaný remeň“. Tu je krátky výber najväčších skvostov tohto „literárneho útvaru“, kedy pravdepodobne väčšina rodičov po ich prečítaní už nevládala siahnúť trestajúcou rukou na svojho potomka:

Pozerá sa na mňa cez pravítko a smeje sa, že som zelená.

Žiak po zazvonení nesedel na mieste, bol v zárubni.

Váš syn sa ma na začiatku hodiny opýtal, či môže zjesť banán. Odpovedala som nie! Na konci hodiny sa spýtal, či môže vyhodiť šupku.

Pravidelne chodí do školy nepravidelne.

Bol pristihnutý v školskej jedálni, ako bozkáva spolužiačku, máme podozrenie o láske.

Dával ovoniavať spolužiakovi svoju papuču a vydával pri tom zvieracie zvuky...

Na hodine dejepisu zapálil lavicu a navádzal zbytok triedy, aby ma upálili.

Dievčatám siaha na mliečne vaky.

Vyvolaný prehlásil, že nebude odpovedať bez advokáta.

Hodil špongiu na spolužiačku a tá po dopade na zem spravila mláčku.

Znehodnotil Mendelejevovu sústavu vymysleným prvkom Spermium.

Žiačka bez vyzvania vybrala na hodine telesnej výchovy kozy a celá trieda cez ne skákala.

Pľul na schodoch na nižšie postaveného učiteľa vyššieho ročníka, čím znížil jeho vážnosť.

Nemal žiacku knižku a odmietol mi ju dať.

Svojim spevom úmyselne rušil hodinu hudobnej výchovy.

Na hodine spal tak tvrdo, že ho nezobudil ani príchod pána riaditeľa, ktorý strašne dupoce a funí.

Pri vyučovaní si kreslí, po napomenutí gumuje.

Žiak strategicky umiestnil fľašu s neznámym obsahom v zadnej časti triedy a následne ju otvoril. Obsah fľaše neznesiteľne zapáchal a bolo nutné prerušenie vyučovania slovenského jazyka a následne aj chémie. Zápach sa postupne šírila do ďalších priestorov školy, čoho dôsledkom bolo aj to, že jeden z našich pedagógov skolaboval.

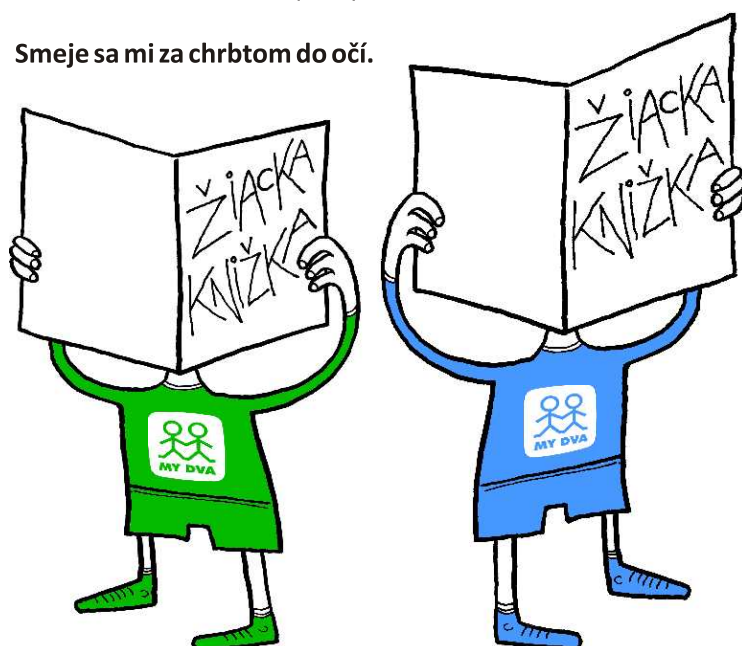
Ohrozuje spolužiačku perom a nemá gumu.

Dáva stále pozor, či dávam pozor, a keď si myslí, že nedávam pozor, tak nedáva pozor.

Vošiel som do triedy a on sa mi nepostavil.

Keď som odštartoval cezpoľný beh, ušiel domov.

Smeje sa mi za chrbtom do očí.

HISTÓRIA ŠKOLSKÉHO NÁBYTKU NA SLOVENSKU

Vďaka Márii Terézii a jej školskej reforme, ktorá zaviedla povinnú školskú dochádzku, sú od konca 18. storočia celé generácie detí „odsúdené“ stráviť nemalú časť svojho života v školách, kde sú formované nie len prisunom vedomostí a výchovným pôsobením pedagógov, ale výraznou mierou aj školským nábytkom. Žiaci základných a aj stredných škôl prichádzajú niekoľko hodín denne do priameho kontaktu s týmto mobiliárom, ktorý sa tak stáva neodmysliteľným činiteľom formujúcim fyzické i psychické zdravie detí a dospievajúcej mládeže.

Tento článok nemá za cieľ mapovať celkovú históriu školstva, ale len vývoj základného nábytku spojeného s výučbou na našom území. Ako všetky iné predmety dennej potreby aj tento špecifický prvok školského interiéru bol obrazom doby a prostredia, v ktorom vznikol. Meniace sa spoločenské hodnoty aj prehlbujúca sa poznanie o ľudských potrebách sú vpísané do tvaroslovia tohto nábytku.

V ranom staroveku, kedy väčšinu vzdelávania zabezpečovali kláštorne, farské a kapitulske školy, tvorili žiacky nábytok jednoduché jednomiestne drevené sedadlá alebo viacmiestne drevené lavice bez operadla a bez plochy na písanie (Obr. 1, 2 a 3). Vtedy žiaci len počúvali výklad učiteľa, prípadne sa len učili čítať. Písať sa vtedy zvyčajne ľudia učili až v dospelosti (výnimku tvorila osobná výučba u detí šľachty). Učiteľské miesto tvoril vyvýšený stupienok s odkladacím pultom na knihu a písacie potreby. Učiteľ sedel buď na jednoduchej drevenej stoličke alebo na kresle podobnom štylizovanému trónu.

V 17. storočí, keď medzi základné zručnosti nadobúdané v školách pribudlo písanie, sa namiesto nízkych lavičiek začali používať aj vyššie lavice a písacie stôl. Jedna trieda tak bola vybavená zároveň obyčajnými lavicami pre mladších žiakov a aj lavicami so stolom pre starších žiakov. (Obr. 4)

Po zavedení školskej reformy a povinnej školskej dochádzky (Ratio educationis - v uhorskej časti monarchie od roku 1777) sa zásadne zmenilo aj usporiadanie školského nábytku. Postupne sa začali všetci žiaci usadzovať tak, aby okrem miesta na sedenie, mali pred sebou aj pracovnú plochu. Najskôr sa také miesta vytvárali improvizatívne, poskladaním rozlične vysokých jednoduchých lavíc. Postupne pribudli pre deti na laviciach operadlá a v druhej polovici 18. storočia tak vznikajú prvé štvormiestne komplety školských lavíc prispôbované pre výučbu detí v rôznom veku (Obr. 5).

V niektorých školách sa objavuje podobnosť školských lavíc s kostolnými lavicami, tie však bývali viac zdobené, ale inak prakticky rovnako riešené. Z toho tiež vychádza druhá alternatíva školskej lavice, kde je sedadlo spojené s operadlom a stolíkom za chrbtom sediaceho (Obr. 6). Tieto dva koncepty školských lavíc pretrvali prakticky až do prvej polovice 20. storočia.

Obr. 1: Študenti okolo učiteľa – ilustrácia - začiatok 15. storočia

Obr. 2 a Obr. 3 : Kópie žiackych lavíc – 16.storočie

Obr. 4: Vyobrazenie výučby v 17. stor., Ján Amos Komenský - *Orbis sensualium pictus*

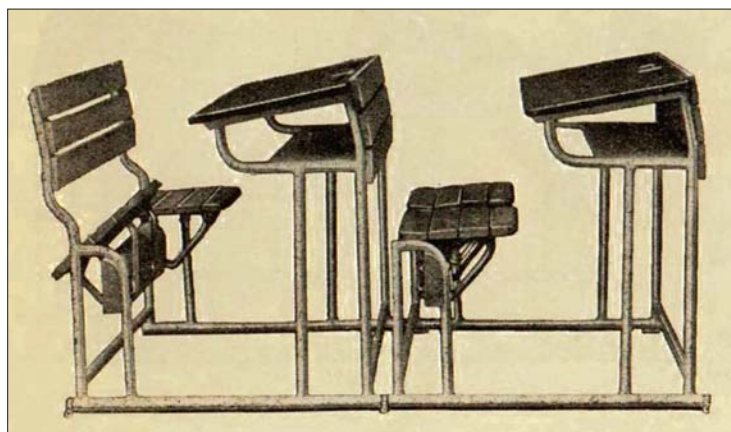
Obr. 5: Vybavenie školy 1860

Obr. 6: Vybavenie školy 19. storočia

Obr. 7: Školské lavice s kovovou nosnou konštrukciou (rok výroby 1907)

Obr. 8: Školské lavice so sklopným sedením - obrázok z katalógu školského nábytku - rok 1933

Postupne pribúdali rôzne tvarové, rozmerové a materiálové modifikácie. Od začiatku 19. storočia sa začali objavovať prvé tvarované sedadlá, postupne sa ustupovalo od štvormiestnych lavíc a nahrádzali ich dvojmiestne komplety. **Koncom 19. storočia a začiatkom 20. storočia** vstupujú do výroby školských lavíc aj nové technológie a materiály. Pôvodne čisto drevený školský nábytok je dopĺňaný kovovými prvkami, a rôznymi doplnkovými mechanizmami, ako je napríklad sklopné žiacke sedadlo (Obr. 7 a 8).

V druhej polovici **20. storočia** postupne dochádza v Československu k unifikácii školského nábytku. Na mnohých školách sa ešte dlho zachoval nábytok z prvej polovice 20. storočia ale postupne bol nahrádzaný jednoduchým dvojmiestnym pracovným stolom a samostatnými stoličkami. Stolička aj stoly mali nosnú konštrukciu z rúrkovej ocelevej konštrukcie, sedadlo a operadlo z tvarovanej bukovej preglejky (obr. 9 a 10).

Od 90. rokov až po súčasnosť sa čím ďalej tým viac kladie dôraz pri navrhovaní školského nábytku na ergonómiu, bezpečnosť používania a nevtieravý ale atraktívny a hravý dizajn s použitím najmodernejších materiálov (Obr. 11).

**POTREBUJETE ZARIADIŤ NOVÉ UČEBNE?
KONTAKTUJTE NÁS:**

 0800 222 444 info@mydva.sk

Obr. 9 a Obr. 10: Školská lavica a stoličky – druhá polovica 20. storočia v Československu

Obr. 11 : Školský nábytok z ponuky spoločnosti MY DVA Slovakia s.r.o. - súčasnosť

ČO JE „IN“, ČO LETÍ, ALEBO ČO JE TERAZ „TRENDY A COOL“?

Každá doba má to svoje, čo je „IN“! Momentálne nadšenie pre určité veci, produkty situácie, kultúrne fenomény alebo akékoľvek javy v našom živote a v reči, ktoré sa razom uchytili ale mnohé z nich veľmi rýchlo pominuli. Nad niektorými sa pousmejeme, nad inými povzdychneme a pri niektorých len bezmocne pokrčíme ramenami a mávneme rukou, lebo nerozumieme. Tu je skratkovitý zoznam čo „fičalo“ v jednotlivých dekádach za posledných 50 rokov:

roky 60-te

- **BEATLES, minisukne, voľná láska, cievkové magnetofóny**

roky 70-te

- **nohavice do zvonu, ABBA, disco, bokombrady a dlhé vlasy**

roky 80-te

- **rubikova kocka, céčka, Sandokan, vypchávkvy, kazety**

roky 90-te

- **walkman, BEVERLY HILLS 90210, Britney Spears**

po roku 2000

- **discman, GILMOROVE DIEVČATÁ, Ricky Martin**

A čo je teda „IN“ DNES?

Mimochodom, ani slangový výraz „IN“ už nie je tak úplne „IN“. Kedysi, pre dnešných tínedžerov „v dávnoveku“, bol bežný výraz „je to moderné“, „letí to“, „fičí to“, „je to in“ až po súčasné „je to trendy“. Ale kto vie, či po dočítaní tohto článku bude „trendy“ ešte trendy ...

Progres sociálnych sietí a vývin rôznych aplikácií a hlavne tvorba nového zástupného jazyka v tomto virtuálnom svete je nezastaviteľná a asi nemá zmysel mudrovať, čo bolo a či to súčasné je správne alebo nesprávne. Takže pekne po poriadku pár výrazov, ktoré je dobre vedieť, lebo úprimne ... rozumiete dnešnej dobe a jej jazyku?

APLIKÁCIA alebo skrátene **APKA** – program pre dnešné mobilné telefóny, ktoré sú viac malým počítačom s pripojením na internet ako klasickým telefónom

INSTAGRAM – aplikácia pre mobilný telefón, ktorá svojim používateľom umožňuje zdieľanie fotografií. Niektorí ľudia na Instagrame, ktorí majú viac ako 500 000 followerov (ľudí, čo sledujú ich fotky), pridávajú niekoľko príspevkov denne!

SNAPCHAT (snepečet) - časovo obmedzené obrázky. Snapchat funguje jednoducho. Zaoberáte fotku alebo krátke video a u neho nastavíte dobu, po ktorú bude viditeľné. Po jej uplynutí sa snímka nadobro vymaže, nebude nikde dohľadateľná ani uložená.

SELFIE (selfí) alebo **SVOJKA** - svojpomocne zhotovený fotografický autoportrét. Pomocou mobilného telefónu je možné veľmi jednoducho spraviť fotku seba samého v rôznych situáciách na rôznych miestach s rôznymi ľuďmi, prípadne rôznymi objektmi Treba podotknúť, že je to silne návyková činnosť ... a u ľudí so sklonsmi k narcizmu je to smrteľne nebezpečný návyk.

HASTAG (hešteg) - je slovo alebo fráza označené predponou „#“. Význam slov označených týmto symbolom – tagom – je dnes chápaný ako forma kľúčového slova určeného pre vyhľadávanie vo virtuálnom svete. Je neodmysliteľnou súčasťou mnohých sociálnych sietí (Facebook, Instagram, Google+, Pinterest, Twitter alebo YouTube), napríklad: #mydvaslovakia #nabytok

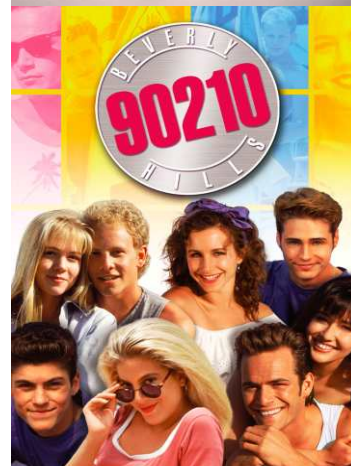
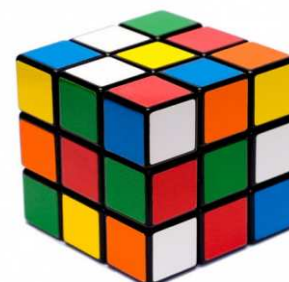
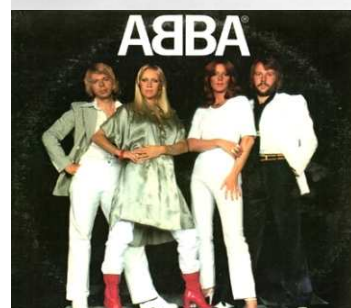
GOGO – najznámejší slovenský youtuber, vlastným menom Daniel Sebastián Štrauch, má okolo 800 zverejnených videí a je autorom knihy: „GoGo chalan z internetu“

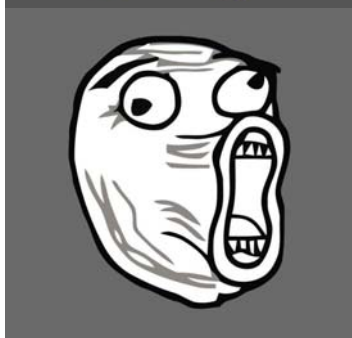
YOUTUBER – (jútuber) – človek zverejňujúci krátke vlastné videá na sieti venovanej zdieľaniu videosúborov YOUTUBE. Tieto videá, ktoré sú často akýmsi videodenníkom youtubera, zaujmú väčšie, menšie, prípadne žiadne množstvo internetových divákov.

EPIC (epik) – synonymum pre úžasný, perfektný, impozantný. Príklad: „Pozeral si včera v telke ten film? Ten bol fakt epic!“

LOL - skratka internetového slangu – z angličtiny *laughing out loud* = *rehocem sa hlasno*

KÉRKA - tetovanie. Kedysi bolo tetovanie ozdobou vyskytujúcou sa takmer výhradne u „absolventov“ nápravno-výchovného zariadenia. V súčasnosti, kto nemá „kérku“, je podozrivé individuum (kto náhodou neporozumel poslednej vete, nech nalistuje v slovníku cudzích slov slovo irónia).

RULEZ – slangový výraz označujúci niečo, čo je vyššej kvality, ako všetko ostatné. Znamená to mať navrch, ovládať, byť najlepší. Z angl.: „panovať, kraľovať“. Príklad: „Videl si včera ten hokej? Všetci naši hrali výborne, ale Gáborík rulez!“

MEME - je označenie pre nejaký nápad, myšlienku či informáciu, ktorá sa rýchlo šíri internetom. Môže mať formu obrázku, odkazu, videa, celej webovej stránky. Meme je pojem spätý s virálnym marketingom (marketing využívajúci sociálne siete), kde sa jedná o vytvorenie nejakého fenoménu, o ktorom si ľudia budú hovoriť.

GIFKO - animované obrázky (súbor s koncovkou gif)

A potom je tu pár slangových výrazov tínedžerov, ktorí im rozumejú úplne bez problémov. Je pravda, že jedným z najstarších a najbohatších slangov, ktorého slovička ovládali v určitej fáze života všetci, je ten študentský. Niektoré v ňom pretrvávajú dlhé roky, iné sa pravidelne obmieňajú, či vznikajú nové. Isté však je, že niekedy je porozumenie tomuto jazyku dosť náročné.

Otestujte sa!

(správne odpovede nájdete na webovej stránke www.mydvaslovakia.sk)

1. „Mám svoj swag“ znamená:

- a) mám tetovanie
- b) mám svoj štýl
- c) mám dnes zlý deň

2. „Zajtra sa idem rozbiť“ znamená:

- a) zajtra si určite zlomím nohu
- b) zajtra ma v škole vyvolajú
- c) zajtra si idem poriadne vypiť

3. To je ale „týpek“ znamená:

- a) uznanie, zaujímavý chlapík
- b) rozčúlenie, niekto nemožný
- c) flákač

4. „Mrte žúrka“ znamená

- a) super žúr
- b) príšerná akcia
- c) mŕtvolná nuda

5. „Duckface“ je

- a) pomsta plastického chirurga
- b) veľmi škaredý chlapec
- c) póza dievčaťa s našpúlenými perami

6. „Ňuňavý“ je výraz z tínedžerského časopisu

- a) protivný
- b) zlatučký, rozkošný
- c) voňavý

7. „Šérovať“ znamená

- a) šoférovať auto požičané od otca
- b) zdieľať fotku alebo video na sociálnej sieti
- c) piť nekvalitný alkohol

8. To bola ale „šleha“

- a) to bola ale ťažká písomka
- b) to bolo ale pekné dievča
- c) to bola ale smutná pesnička

9. Keď mladý obdivovateľ Rytmusa povie „si zabil“, myslí:

- a) stúpil si na dážd'ovku
- b) kompliment, niečo dobré si povedal
- c) zavraždil si niekoho
- d) povedal si nezmysel

10. „Lajkovať“ znamená

- a) jesť jogurt po záručnej lehote
- b) oceniť niečo na facebooku ako dobré
- c) niečo typické pre psa Lajku
- d) kupovať topánky v akcii

11. Tento film je „čistý fejl“

- a) čiernobiely film
- b) úplný prepadák, neúspech
- c) film s čisto slovenskou produkciou
- d) film v pôvodnom znení s titulkami

JEDNA MIESTNOSŤ – MNOHO TVÁRÍ!

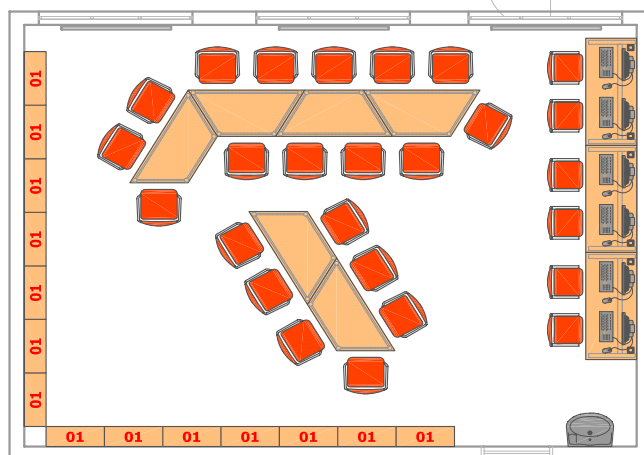
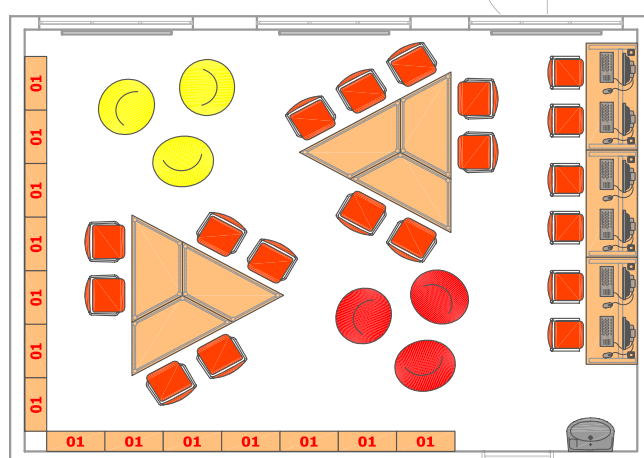
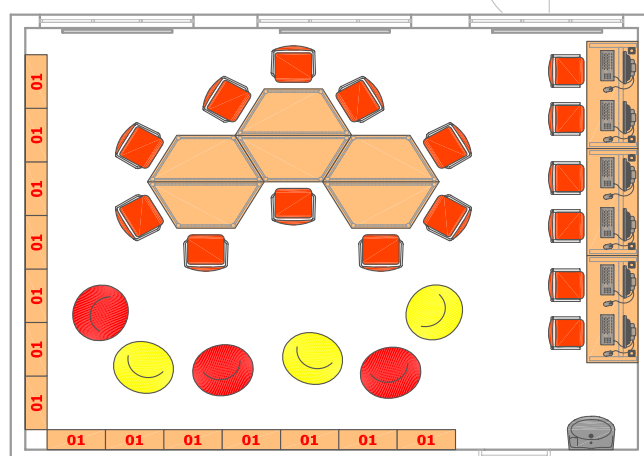
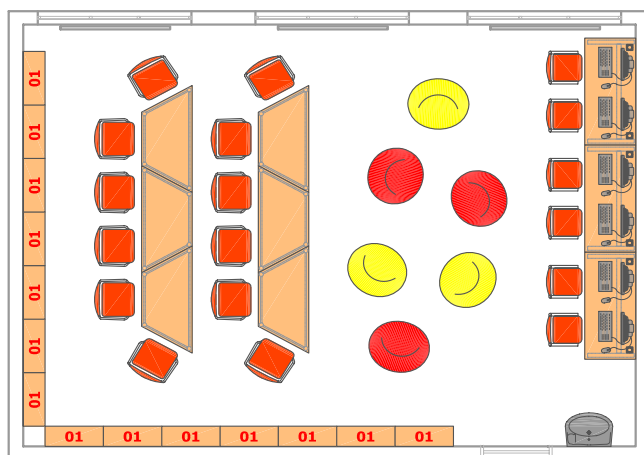
Moderné trendy 21. storočia v zariaďovaní naznačujú, že ústredným motívom je a bude variabilita. Motivujúcim faktorom je nedostatočný počet priestorov a požiadavka na rýchlu a nenáročnú zmenu pracovného prostredia.

V mnohých prípadoch je hnacím motorom vedúcim k zmenám v školskej triede moderný učiteľ, ktorý požaduje priestor pružný, nabitý možnosťami, otvorený alternatívnym spôsobom vyučovania. Aby zmena bola realizovateľná, musí byť efektívna tak z hľadiska časového ako aj z fyzického. V tom prípade je ideálne riešenie umiestnenie nábytku na kolieska a to najmä ťažších a väčších kusov ako sú skrine a stoly. Sedenie pre žiakov je preferované na odpruženej konštrukcii. Tendencia žiakov k „hojdaniu“ je im tak konštrukciou a kvalitou prevedenia pri dodržiavaní bezpečnosti priamo umožnená. Ostatné sedenie určené na oddych je vyrobené z ľahkých molitanových dielcov s povrchovou úpravou zo syntetickej kože. Sedenie je tak rýchlo prenosné a ľahko čistiteľné. Učiteľ si potom v priebehu niekoľkých minút v spolupráci so žiakmi môže elegantne a v tichosti pretvoriť učebňu prispôbenú aktuálnej potrebe a systému vyučovania. Mobilným a variabilným nábytkom získava nástroj na rozhýbanie žiakov nielen fyzicky ale aj mentálne a stimuluje ich k vyššiemu výkonu. Je už iba na ňom, či aktuálne potrebuje vhodný priestor na frontálne vyučovanie, nacvičovanie predstavenia, skupinové vyučovanie, individuálne testovanie, kruhovú diskusiu a podobne.

Už sa Vám stalo, že ste otvorili diár a Váš program na najbližší týždeň vyzeral nasledovne?

Pondelok:	8:00	krajské kolo v prednese	
Utorok:	8:00	beseda	15:00 stretnutie rady školy
Streda:	8:00	premietanie náučných filmov	14:00 klasifikačná porada
Štvrtok:	8:00	stretnutie so zriaďovateľom školy za „okrúhlym“ stolom	
Piatok:	8:00	návšteva partnerskej školy?	

Iste ste si položili otázku, v ktorých priestoroch to budete realizovať. Riešením je stále viac sa rozširujúci variabilný systém zariadenia multifunkčného priestoru, ktorý umožňuje absolvovanie všetkých týchto a mnohých ďalších aktivít v tej istej reprezentatívnej miestnosti. Počas „všedných“ dní môže mať priestor funkciu knižnice, študovne, alebo multimediálnej učebne. Napriek tomu, že sú skrine naplnené knihami, ich pohyb na záťažových brzdených kolieskach je ľahko realizovateľný. Dôležité je, aby priestor poskytol veľkú rozmanitosť, flexibilitu, variabilitu a so zreteľom na efektívnosť bol v maximálnej miere využívaný.

Príklady rôznych dispozičných usporiadaní multifunkčného priestoru

ROZHOVOR

Navrhovanie a realizácia školských interiérov je kreatívna ale náročná práca, ktorej pred samotným spracovaním návrhu predchádza prácne a systematické získavanie základných informácií o predstavách, potrebách a možnostiach školy ohľadom zariaďovaných priestorov. Táto časť našej práce je hlavne o práci s ľuďmi a o ľuďoch, ktorí na školách pracujú a okrem svojej pedagogickej práce venujú veľkú časť zveľaďovaniu a zútulneniu školského prostredia, čoho výsledkom je, že tak ako žiaci aj učitelia sa môžu v takto "poľudštenom" prostredí cítiť ako doma. V dnešnom krátkom rozhovore si Vám dovoľíme predstaviť pani riaditeľku **Mgr. Tatanu Kizivatovú** zo ZŠ s MŠ Jána Amosa Komenského v Bratislave, s ktorou sme mali tú česť osobne spolupracovať na niekoľkých úspešných projektoch realizácií školských interiérov.

Ako ste sa dostali k práci učiteľa?

Keď som sa nedostala na Právnickú fakultu UK, ako rodená Nitrianka som vyskúšala Pedagogickú fakultu v Nitre. Učiteľkou som chcela byť vlastne po celý život. Keď som sa po prvýkrát postavila pred žiakov, bola som si istá, že to takto má byť. Pán Boh mi to zariadil tak, aby som bola v živote spokojná a šťastná.

Čo Vás na tejto práci naplňuje?

Kreativita, napĺňanie vlastných vízií, práca s deťmi, s dospelými, komunikácia, každodenná zmena, adrenalín...

Prečo ste sa rozhodli pre trochu iný spôsob zariaďovania školy, príp. kde ste čerpali inšpiráciu?

Od roku 1995 pracujem s inovačnými metódami v alternatívnych školách. Navštívila som množstvo škôl aj v zahraničí. Veľa som sa inšpirovala. Milujem stále niečo budovať, vytvárať pre svojich ľudí (deti i kolegov) podporujúce, bezpečné, moderné a pekné pracovné prostredie. Teším sa z každej novej maličkosti. Mám skvelý tím, ktorý mi pomáha vymýšľať a realizovať naše nápady. Aj stretnutie s ľuďmi v MY DVA Slovakia pred niekoľkými rokmi mi umožnilo komunikovať s profesionálmi pri budovaní estetického školského prostredia. Je skvelé, že firma ponúka pomoc architekta, ktorý nám predložil pri každom riešení niekoľko možností. Vždy pochopil naše potreby a štýl.

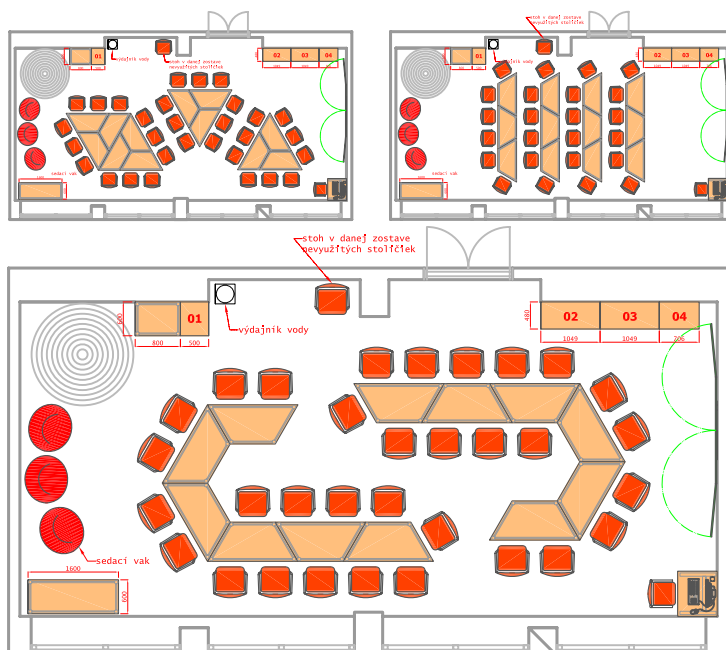
Aká je Vaša predstava ideálnej triedy?

Priestranná, farebná, hravá, variabilná, s možnosťou pracovať v skupinách i individuálne, s kútikmi pre relax, s knižnicou, s informačnými panelmi, kvetmi, s interaktívnou jednotkou, vizualizérom, učebnými pomôckami a obohateným prostredím odrážajúcim život triedy i to, o čom sa decká práve učia ...

Pani riaditeľka, ďakujeme za rozhovor!

Fotografie z realizácie školskej jedálne pre ZŠ s MŠ Jána Amosa Komenského

Spracovanie pôdorysného návrhu polyfunkčnej učebne pre ZŠ s MŠ Jána Amosa Komenského

PREČO SÚ FÍNI NAJLEPŠÍ?

Na severe Európy je krajina, ktorá patrí do šestky z tridsiatich vyspelých krajín OECD pokiaľ ide o počet univerzitne vzdelaných občanov, kde sa zadarmo chodí k lekárovi, všade sa používajú úsporné žiarovky, zmrazené cesty sa v zime nesolia, lebo treba myslieť na prírodu, kde korupciu poznajú iba zo zahraničnej tlače, kde sa deti do školy môžu zviezť školským autobusom, kde majú školáci obedy od roku 1942 zadarmo, kde nepotrebujú školskú inšpekciu, kde je až 95 % učiteľov v školských odboroch, kde síce žiaci majú jeden z najnižších počtov vyučovacích hodín v Európe a napriek tomu dosahujú najvyššiu kvalitu vzdelávania, kde sa kvalitné vzdelávanie odráža na permanentnom ekonomickom raste. Vzdelanie je v tejto krajine považované za významný zdroj prosperity štátu. Počtom obyvateľov sa rovná tento štát približne Slovensku. Táto úspešná krajina je Fínsko.

Prečo dokážu fínske deti najlepšie spomedzi všetkých počítať, poznávať prírodu, čítať? Za ich vyspelosťou v týchto oblastiach stojí škola a fínski učitelia. Fínska výchovno – vzdelávacia sústava je zrejme v súčasnosti najlepšou v Európe.

Kde sú príčiny úspechu?

Kvalitné výsledky sa dosahujú na jednej strane dobre vytvorenými podmienkami, pružnou organizáciou systému, postavením školy a vzdelania v spoločnosti, prestížou učiteľského povolania a akceptáciou učiteľov, ako odborníkov na vzdelávanie. Systém je postavený tak, že školy sú hodnotené nezávisle a objektívne takmer stále, samy majú možnosť merať svoju kvalitu, ale potom, ako sa zistia výsledky nastupuje zodpovednosť učiteľov, vedenia, komunity, aby urobili vo svojej réžii opatrenia a kroky, ako sa dostať na vyššie stupne kvality. Obsah vzdelávania sa permanentne zdokonaľuje, učitelia spolu s rodičmi neustále rozmýšľajú a pracujú na tom, ako dosahovať čo najlepšie výsledky vo vzdelávaní a výchove. Učitelia a rodičia tvoria v tomto procese silný tandem.

Úroveň vzdelania sa vo Fínsku zvyšuje od roku 1960, kedy sa začala veľká reforma školstva. Jej cieľom sa stalo zavedenie spravodlivého a rovnocenného prístupu ku vzdelaniu, ktorý má vyrovnáť sociálne rozdiely medzi občanmi. K ďalším cieľom sa priradila úloha zmodernizovať systém v súlade so zásadami celoživotného vzdelávania a dosiahnutie medzinárodnej kompatibility. Všetci zainteresovaní sa snažia na týchto cieľoch doteraz neustále zodpovedne pracovať. Dobré školstvo musí mať aj finančnú podporu. Vo Fínsku sa na školstvo vynakladá 5, 8 % z HDP (na Slovensku je to až 2 % menej !!!). Bežný priemer EU je o málo nižší, ako vo Fínsku.

Ciele fínskeho školstva

Prvým a hlavným cieľom fínskeho školstva je dosahovať rovnosť prístupu ku vzdelaniu. Všetci žiaci musia mať bez ohľadu na vek, bydlisko, finančnú situáciu rodiny, pohlavie, vzdelanie rodičov, či rodný jazyk rovnaké podmienky. Preto sa výber školy riadi podľa bydliska dieťaťa. Ku spokojnosti všetkých. U nás stále niektorí argumentujú, že školy musia o žiaka súperiť, vo Fínsku hovoria, všetky školy musia dosahovať vysokú kvalitu. Oproti Slovensku Fíni víťazia aj v inom parametri – slovenské dieťa má veľký problém, ak sa narodí v chudobnej rodine a ešte horšie je, ak jeho rodičia majú nízke vzdelanie. Jeho výsledky sú najviac spomedzi všetkých krajín, kde sa robila PISA 2003 závislé od týchto momentov. Znamená to, že slovenské deti v tomto pohľade nemajú rovnaké podmienky pre vzdelávanie. Fíni tento hendikep odstránili lepšou prácou školy.

Každý žiak vo Fínsku má presne určenú svoju základnú školu a pokiaľ je táto škola vzdialená viac, ako 5 kilometrov od zastávky verejnej dopravy, má možnosť zdarma využívať školský autobus.

Materské a základné školy

Materské školy navštevuje vo Fínsku asi polovica detí, posledný ročník pred nástupom do základnej školy je považovaný za rok školskej prípravy. Minimálny rozsah predškolského vzdelávania je okolo 700 hodín výučby ročne. Do základnej školy nastupujú deti sedemročné. Už počas predškolskej prípravy sú však často diagnostikované a pri zistení problémov je deťom v spolupráci s rodičmi venovaná veľká pozornosť tak, aby pri nástupe do školy nemuseli odchádzať do špeciálnych tried. Vo Fínsku je za deti so špeciálnymi vzdelávacími potrebami označovaných viac detí ako u nás, ale aj v iných európskych krajinách. Zdá sa, že ich systém je v posudzovaní problémov detí dôslednejší. Nielen deti s diagnózou, ale každé dieťa, ktoré začne mať problémy s učením alebo správaním sa rýchle ocitá v centre pozornosti učiteľov, ktorí sa mu snažia pomôcť. Počas povinnej školskej dochádzky sa venuje žiakom maximálna pozornosť, aby zvládli učivo a nemuseli opakovať ročník, resp. aby nemuseli opúšťať školu predčasne. Základnú školu vo Fínsku nedokončí len 0,3 % žiakov. Dĺžka základnej školy je obdobná ako u nás – 9 rokov. Po skončení tohto povinného vzdelávania môžu žiaci dobrovoľne absolvovať na základnej škole aj desiaty ročník. To robia v prípade, že si chcú vylepšiť prospech, alebo získať čas na premyslenie si svojej ďalšej vzdelávacej cesty. Celá základná škola je poňatá, ako jeden stupeň vzdelávania.

Školský rok vo Fínsku začína začiatkom augusta a končí v druhý týždeň júna.

POTREBUJETE ZARIADIŤ NOVÉ UČEBNE?

KONTAKTUJTE NÁS:

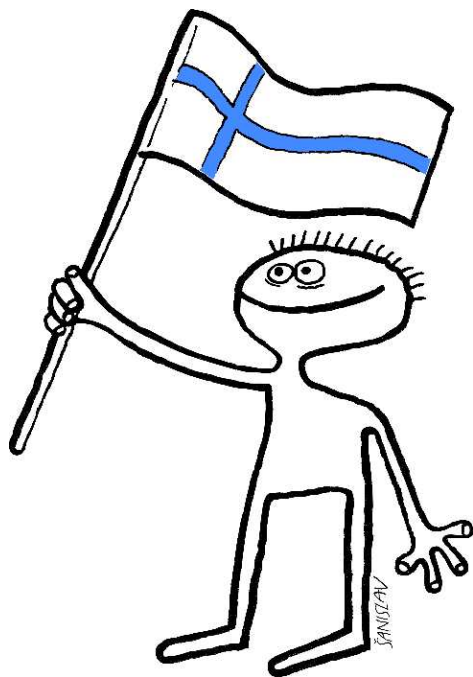

0800 222 444

@info@mydva.sk

Vo Fínsku nie sú špeciálne školy. Slabší žiaci so vzdelávacími problémami pracujú podľa individuálnych osnov v bežných triedach, alebo sa učia v špeciálnych triedach. Títo žiaci majú právo na asistenta na celý deň alebo časť dňa individuálne, alebo viac detí dohromady. Rovnakú možnosť majú aj zdravotne hendikepované deti, ktorým stupeň postihnutia dovoľuje navštevovať školu. Výučba na základných školách je založená na národnom vzdelávacom pláne, ako sa o to usilujeme v pláne reformy aj na Slovensku. Vzdelávací plán je základom pre to, aby deti vo všetkých základných školách získali rovnaké množstvo vedomostí a zručností pre svoju ďalšiu kariéru a osobnosť.

rozvoj. Sú tu zadané povinné predmety, ich ciele, spôsob výučby, ciele školskej dochádzky pre celú základnú školu ako celok, hlavné kritériá hodnotenia a minimálny počet vyučovacích hodín týždenne podľa ročníkov. Na konci základnej školy dostáva každý žiak svoje záverečné vysvedčenie. Znamky z neho sú uvedené aj v národnom registri, ktorý majú k dispozícii stredné školy. Od centrálného kurikula sa odvíja aj tvorba miestnych kurikul, čo zvyčajne spadá pod mestské úrady. Školy môžu poskytovať niektoré mimoškolské aktivity ako hlavné predmety a tak sa špecializovať, napr. na jazyky, hudbu, šport atď. V novom kurikule je kladený dôraz na medzipredmetové vzťahy, na ktoré sa musí pamätať pri výučbe povinných i voliteľných predmetov. Medzipredmetové oblasti na úrovni základného vzdelávania sú stanovené takto osobnostný rast, kultúrna identita, medzinárodné vzťahy, mediálna výchova a komunikácia, angažované občianstvo a podnikanie, zodpovednosť za životné prostredie, rozvoj a udržateľný spôsob života, bezpečnosť a doprava, technika a jednotlivec.

Zriaďovateľom základných škôl sú obce a mestá, ako u nás. Ich povinnosťou je zabezpečiť bezplatnú výučbu, stravovanie, dopravu. A samozrejme žiaci majú zadarmo učebnice a učebné pomôcky.

Základné školy dostávajú v priemere 75 euro na materiál a učebnice na jedného žiaka polročne. V mnohých školách je táto suma nižšia a tiež tu prebieha zápas o financie. Nedostatok finančných prostriedkov býva spôsobený aj tým, že nový obsah vzdelávania si vyžaduje nákup nových učebníc pre všetkých žiakov. Na jedného učiteľa pripadá 15,8 žiaka, čo je ovplyvnené pôsobením asistentov v triedach. Reálne je počet žiakov na učiteľa vyšší.

Učiteľ – základ úspechu školstva

Okrem rovnoprávneho školstva je považovaný za zdroj úspechu fínskeho školského systému predovšetkým vysoko profesionálny výkon učiteľa. Fínskych žiakov učí zvyčajne prvých šesť rokov jeden učiteľ (u nás do štvrtého ročníka). Fíni hovoria, že práve tu sa kladie základ vedomostiam žiaka. Práve v tomto období získavajú Fíni náskok pred ostatnými štátmi vo vzdelávaní. Všetci učiteľia musia mať vysokoškolské vzdelanie. Na štúdium pedagogiky sa hlásia vo Fínsku najlepší študenti zo stredných škôl a vysoké školy si môžu vyberať. Na jedno miesto sa hlási v priemere 7 záujemcov o učiteľské štúdium. Profesia učiteľa víťazí medzi vysnívanými profesiami absolventov gymnázií. Učiteľstvo

je tak vysoko spoločensky oceňovaným povoláním. A to napriek tomu, že toto povolanie nie je platené nadštandardne. V predchádzajúcom roku bol priemerný plat fínskeho triedneho učiteľa 2538 eur mesačne, čo bolo zhruba asi o 100 euro viac, ako bol priemer platov v krajine. Učiteľia však majú vysokú morálku, dobrý systém ďalšieho vzdelávania a odborného rastu.

Mnohí učiteľia hovoria, že za najdôležitejší predpoklad dobrých výsledkov v triede je vytvorenie dobrej pracovnej atmosféry.

Z povinnosti a donútenia sa nikto nič nenaučí. Podstatné je, dať všetkým možnosť, všetkých aktívne zapájať do vyučovania, plnenia úloh, možnosti prezentovať sa. To si vyžaduje dobrú prípravu na vyučovanie. Učiteľ musí byť profesionál v technikách učenia. Učiteľia hostujú aj v iných školách, učiteľ SŠ na ZŠ a pod. Je tam kultúra spolupráce. U nás je učiteľ osamelý bežec. Drvivá väčšina učiteľov hovorí anglicky. Veľký dôraz sa kladie na vzdelávanie učiteľov. Učiteľ musí mať okolo 300 kreditov – 160 – svoj predmet, 60 – predmety (Fínština, M, Tv) a 80 až 100 kreditov je voliteľných. Muži tvoria zhruba tretinu učiteľských zborov.

Vo Fínsku nemajú inšpekciu a inšpektorov. Zodpovednosť je na učiteľoch a školách. Je tu menšia orientácia na chyby. Orientácia v hodnotení je na to, čo žiaci vedia. Hodnotiaci škála známok je 4 – 10. Väčšina žiakov má známky okolo 8, pričom 10 je najvyššia známka.

Dobrý život pre všetkých

Vo fínskej škole je základná filozofia v súlade s vyššie uvedeným titulkom. Deti sa učia predovšetkým to, čo budú v živote potrebovať. Fínsky parlament každé dva roky hodnotí, či štátne kurikulum vyhovuje potrebám spoločnosti a v súlade s potrebami toto kurikulum upravuje. To si vyžaduje naozaj osvietených a zodpovedných poslancov. Fínski žiaci sú disciplinovaní a to napriek tomu, že to nie je dosahované pomocou zákazov a príkazov, ale najmä cieľavedomou výchovnou prácou v rodine i v škole. Nejestvuje iná výchova doma a iná v škole. Priority má rodina i škola obdobne. Učiteľ, škola, vzdelanie majú náležitú prestíž i úctu. Sú považované (na rozdiel od našich zemepisných širok) za skutočnú hodnotu a základ budúceho úspechu človeka. Fínska spoločnosť vytvára pre prácu školy také podmienky, aby táto mohla plniť svoju významnú úlohu. Školstvo je vnímané, ako oblasť najzmysluplnejších investícií a nie ako nákladová položka rozpočtu. V tom je zásadný rozdiel medzi Fínskom a Slovenskom.

Helsinská katedrála

CANISTERAPIA

Veľa z našich čitateľov zdieľa domácnosť so svojim „havrčák“ a vôbec netuší, že tento jeho verný štvornohý kamarát je aj zatajený úspešný a renomovaný terapeut. *Canisterapia* (lat. canis = pes) je uznávanou liečebnou metódou, ktorá ako podporná terapia pomáha pri liečení prípadne zmierňovaní mnohých fyzických alebo psychických chorôb. Je jednou z foriem *animoterapie*, kde sa ako liečebná metóda využíva fyzický kontakt s terapeutickým zvieratkom, v tomto prípade psom. Uplatňuje sa hlavne ako pomocná psychoterapeutická metóda v situáciách, keď iné metódy nemožno použiť, alebo nie sú účinné. Kládne dôraz na riešenie psychologických, citových a sociálno - integračných problémov. Pri fyzických problémoch pomáha ako podpora pri rehabilitácii.

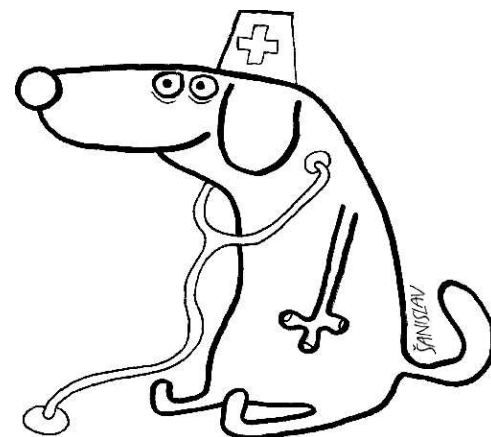
Canisterapia sa delí na:

- **živelnú** - klasické držanie psa v domácnosti ako spoločníka a priateľa,
- **riadenú** - pes patrí terapeutovi, ktorý so psom navštevuje pacientov (v tomto prípade sa jedná o psíka so špeciálnym certifikovaným výcvikom)

Tento druh terapie je veľmi vhodný pre autistické, hyperaktívne deti, deti so sklonom k agresivite a vôbec deti s citovými problémami. Výrazne pomáha zlepšovať stav (samozrejme ako podporná terapia) u pacientov so sklonom k depresii, ľuďom dlhodobo vystaveným stresovým situáciám a mentálne postihnutým osobám.

Terapia s pomocou psov prispieva k rozvoju motoriky, komunikačných schopností, orientácie v priestore, stimuluje zrakové, sluchové či hmatové podnety, podporuje myslenie a predstavivosť, pamäťové schopnosti, nácvik koncentrácie. Vyvoláva pozitívne reakcie, prispieva k duševnej rovnováhe. Po mozgovej obrne pes pôsobením svojho živočíšneho tepla a synchronizáciou dychu pomáha uvoľniť spastické kŕče a tak uľahčuje prácu pri rehabilitácii. Canisterapia je ideálnou formou nenásilnej rehabilitácie. Veď, ako presvedčíte postihnuté dieťa, aby si precvičilo svaly na rukách? Cvičenie Vojtovou metódou je nielen nepríjem-

né, ale niekedy aj bolestivé. So psíkom, ktorému hádže loptičku, si ani neuvedomí, že sa tak práve deje. Aj hladkaním zvieratka sa kŕče v rukách uvoľňujú úplne prirodzene.

Ako pôsobí pes na pacienta?

- učí ohľaduplnosti
- zaháňa pocit osamelosti a izolovanosti
- rozvíja emocionálnu stránku
- uvoľňuje a upokojuje
- vychováva k zodpovednosti
- zvyšuje koncentráciu
- zbavuje fóbii
- podporuje empatiu
- pomáha riešiť logopedické problémy
- zbavuje strachu
- uvoľňuje svalový tonus
- prehrieva svaly
- motivuje k pohybu
- zlepšuje jemnú motoriku
- zlepšuje koncentráciu

V spoločnosti MY DVA Slovakia s.r.o. máme dlhodobé skúsenosti so spomínanou *živelnou canisterapiou*. Na našom pracovisku už niekoľko rokov úspešne pôsobí "terapeutka" Zivka. Tento malý psík neurčitého pôvodu, ktorý sa k nám dostal z jedného útulku v Poprade, svojou pravidelnou prítomnosťou vo firme pomáha pri odbúravaní nahromadeného pracovného stresu a pri podpornej liečbe iných zdravotných neduhov spojených s intenzívnou prácou. Naša psia liečiteľka disponuje aj vlastným facebookovým profilom **Zivka von Popráád**, takže, ak nemáte možnosť navštíviť nás osobne, ste vítaní aspoň vo virtuálnom svete, či už u Zivky alebo na stránke www.mydvaslovakia.sk.

Terapeutka Zivka a spokojné pacientky zo spoločnosti MY DVA Slovakia s.r.o.

VČELÍ MED A JEHO ÚČINKY NA ZDRAVIE

Med má mnoho zaujímavých prívlastkov a pomenovaní, ako tekuté zlato, elixír života, alebo hojivý zázrak. Táto sladká, chutná ale i lepkavá hmota bola uctievaná ako dar, či pokrm bohov a do konca 19. storočia bola hlavným sladidlom. Aj svojimi liečivými účinkami je med známy už celé tisícročia.

Základným materiálom pre získanie medu je najmä nektár z kvetov a medovica. Tieto sladké šťavy zbierajú včely, prípadne iné druhy hmyzu, obohatia ich látkami z vlastného tela, pozmenia a zhustia ich vo svojom tráviacom ústrojenstve a ďalej ich uskladnia v plástoch, kde med zaviečkujú (uzavrú bunky v pláste tenkou vrstvou vosku) a nechajú dozrieť.

Hlavné účinky medu

Vďaka svojmu unikátnemu prírodnému zloženiu radíme med medzi "superpotraviny":

- pôsobí protizápalovo a antibakteriálne
- posilňuje imunitný systém
- pomáha liečiť vírusové ochorenie
- používa sa pri prechladnutiach, ochoreniach dýchacích ciest, chrípke, zápaloch ústnej dutiny
- vďaka antioxidantom pôsobí preventívne proti rakovine hrubého čreva
- pomáha pri žalúdočných vredoch, zápche, hnačke, pri chorobách pečene, žlčníka
- pri dlhodobom zápale žalúdka, dvanástnika a hrubého čreva
- podporuje trávenie
- zbavuje telo jedov
- má upokojujúce účinky na nervovú sústavu
- zlepšuje kvalitu spánku, aplikujte pred spaním
- vhodný na zmiernenie migrény
- pomáha pri problémoch so srdcom
- lieči popáleniny a rany, pôsobí dezinfekčne a urýchľuje hojenie
- čistí pleť, napríklad pri akné
- je súčasťou okrašľovacích kúr na pleť a vlasy
- medová masáž je silne detoxikačná a revitalizačná
- zjemňuje popukané pery
- je zdrojom rýchlej energie, lyžička ráno vám dodá silu
- ako záchrana v deň "po opici" – lyžica medu s čerstvo vytlačenou pomarančovou šťavou
- je ideálny na urýchlenie regenerácie po športovom výkone. Športovci, ktorí jedia med, sa rýchlejšie zotavujú.

Pri zápaloch hrdla si dávame malé lyžičky medu, ktoré necháme pomaly rozpustiť v ústach a prejsť cez hrdlo, nezapíjame. Pri prechladnutí si dáme zázvorový čaj s medom a citrónom (medom sladíme pri maximálnej teplote 40 stupňov).

Zaujímavosti o včelách a mede:

- včela je jediný domestikovaný hmyz a jeden z najstarších domestikovaných živočíchov. Na blízkom východe chovali včely v hlinených nádobách v staroveku už **cca 5000 rokov pred Kr.**
- med patrí medzi najtrvanlivejšie potraviny. Najstarší zachovaný med objavený pri archeologickom prieskume v Egypte mal vyše **5000 rokov** a bol stále jedlý
- k nazbieraniu **0,5 kg** medu pracuje **556 včiel** celý svoj život
- k nazbieraniu **1 kg** medu včely nalietajú vzdialenosť rovnajúcu sa **štvornásobnej ceste okolo zeme**
- včely jedného úľa navštívia denne vyše **225 000 kvetov**
- najdrahší med sa volá **Elvish**. Získava sa z 1800 metrov hlbokej jaskyne v údolí Saricayir na severozápade Turecka. Prvý kilogram tohto cenného medu sa na burze v roku 2009 predal za rekordných **45 000 Eur**

Tohtoročné Vianoce sa naši zákazníci môžu tešiť na ešte vzácnejší med, ako je spomínaný **Elvish**. Naša spoločnosť venuje svojim klientom vynikajúci kvetový tuzemský **MYDVAMED**, vhodný na osladenie súkromného aj pracovného života, alebo ako lepkavé antidepresívum po oprave písomných prác svojich žiakov.

KRÍŽOVKA

„Ideálny a overený balzam na nervy po ťažkom dni pre pedagogických aj nepedagogických pracovníkov je ... (tajnička)

	východo-slovenská rieka	fínska herečka	1	kód letiska Nyngan	znižený tón "E"	mrzelo		švédsky nábytkový reťazec	vlasový parazit	abvolt (zn.)	prípraví varením	úlomok (geol.)	mláďa osla	bol som vo visiacej polohe
vyschneš								patriaci Ivankovi Verdiho opera						
prestal si vyskakovat'														
dušikátá látka					zaoberaj sa obdobia					rakúska obec uštípol				
zadávaj povely				náuka ťažobné priestory					dozerá na paši čistil praním					
rozprávková princezná								vjazd (angl.) pohybový ústroj tela						
	vodná rastlina	krátky kabát prispôsob						vyžaruje náhla zmena				Tvrdošín (EČV) český spisovateľ		
staré hudobné nástroje						starejší zabil som					ekologický (skr.) kôľňa			
Energy Per Resource Element (skr.)					2 zdvorilo oslovovala									
hlas vrany				okolo (básn.) osídlené miesto					americký spisovateľ stomatológ				podujatia	raduj sa
zdanlivo								zaželaj mazivo						
zvesil							miešanka							
	vsali	nemecký futbalista lietal (čes.)					zn. kozmetiky			poukázala	ruský prístav	cézium (zn.) ronil slzy		
mal silu							bojujú pentyl							
volal sa (zast.)								vylej myšlienka						
inozíntrifosfát (skr.)				oblasť v Tokiu švajčiarska riečka					auto (hovor.) previnenie				vážila si	génus (prenes.)
cudzie ženské meno					3 obec v okr. Revúca									
Homérov epos						žiaľ (nem.) pokazte					rumunské platidlo pani (angl.)			
	vypustia (dym z fajky)	grécke sídlo inak (lat.)					animovaný (skr.) talianske sídlo					podpis anonyma množenie ryb		
vrecková lampa								meno speváčky Morissette veľká sieň						
no				Katarína (dom.) úhor (nem.)					nemecký spisovateľ veľký (angl.)					
Filoména (dom.)					chata v horách jestvuješ					oltáre (lat.) cín (zn.)				
natreli sme si masťou														
snaha							patriaci Agnese							

Riešenie tajničky nájdete na stránke www.mydvaslovakia.sk

Pomôcky: Adelt, amyl, Aomi, arae, Aris, Atri, Ekert, Naki, Somer, Vals

Vydáva spoločnosť MY DVA Slovakia, s.r.o., Polianky 11, 841 01 Bratislava, bezplatná tel. linka: 0800 222 444, tel.: 02 / 321 181 70-3, Redakčná rada: Ing. Alexandra Hodorovská, Mgr. Štefan Targoš, Bc. Matúš Stanzel, Bc. Veronika Rindáková, Ing. Alžbeta Belášová, Ivana Strašířáková, Stanislav Horváth, Ján Ištván, Ing. Alexander Kováč, Ing. Soňa Bilická, Bc. Ján Nikodém, Ing. Vladimír Grejták, Šéfredaktor: Pes. Ziva von Poprad
e-mail: info@mydva.sk, www.mydva.sk

MYDVANOVINY
Spravodaj spoločnosti MY DVA Slovakia s.r.o.

JEDNA MIESTNOSŤ – MNOHO TVÁRÍ! (pokračovanie článku zo strany 6 - obrázky)

PRIATEĽSKÉ STRETNUTIA	ŠTÚDIUM	VYUŽITIE VOĽNÉHO ČASU	PRACOVNÉ STRETNUTIA
VYSTUPOVANIE A PREDNES	EKONOMICKÉ RIEŠENIA	TÍMOVÁ PRÁCA	PREZENTÁCIA
KONVERZÁCIE	PLÁNOVANIE	EXPONOVANIE UČIVA	KRHOVÁ DISKUSIA
NASTAVENIE PRAVIDIEL	ROZVOJ NÁPADITOSTI	KONTROLA PLÁNOV	EXPONOVANIE UČIVA
SYSTEMATIZÁCIA POZNATKOV	PREZENTÁCIA VÝSLEDKOV	KNIŽNICA	STANOVENIE CIEĽOV
PRÍJEM INFORMÁCIÍ	DISKUSIE A BESEDY	SKUPINOVÉ VYUČOVANIE	TVORBA ÚLOH A PROJEKTOV

Multifunkčná miestnosť a jej podoby

Školská trieda a jej podoby

FOTOGRAFIE Z REALIZÁCIÍ

VIZUALIZÁCIE

